

Közgazdaság

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Köszönet és hála kormányunknak az ösztöndíj rendeletért!

Üdvözöljük szovjet professzorainkat!

Nyikolaj Fjodorovics Horosajlov professzor a marxizmus-leninizmus tanszéken, Leonyid Ivanovics Fominyh professzor az ipargazdaság-

tan tanszéken, Georgij Mihajlovics Gurov professzor a statisztikai tanszéken dolgozik. Szeretettel üdvözöljük őket.

A kormányprogram megvalósulása az egyetemeken

Megjelent az ösztöndíjrendelet!

Munkásosztályunk, dolgozó népünk eredményeinek segítségével pártunk, kormányunk új programjának szellemében az egyetemi, és főiskolai hallgatók jelenlegi ösztöndíjrendszerét — főbb alapelveinek fenntartásával — az 1953-54-es tanév második félévétől — 1954 február elsejétől kezdődően — módosítom.

napra is ösztöndíjban részesülhetnek.

Csökken a diákokthoz díja!

A hallgatók által térített 90 forintos diákokthoz díj havi 90 forintról 50 forintra csökkent. Azok a diákokthozra jogosult vidéki, vagy helybeli áru, illetve családfenntartó ösztöndíjas hallgatók, akik férőhely hiányában diákokthozban nem lakhatnak, az újonnan megállapított ösztöndíjon felül havi 40 forint lakaspótlékot kaphatnak.

Emelkedik a segélyek összege

A családfenntartó hallgatók munkaképtelen szülei után az eddigi havi 50 forint helyett 100 forintot kapnak.

A módosításnak kettős célja van: egyrészt — az ösztöndíj típusok és a segélyösszegek felemelésével, másrészt — az ösztöndíjban részesülők számának kiszélesítésével és a diákokthozonban nem lakhatók, az újonnan megállapított ösztöndíjon felül havi 40 forint lakaspótlékot kaphatnak.

Ösztöndíjak:

Az ösztöndíjak összege az alábbiak szerint módosulnak: Az eddigi 443 forintos ösztöndíj 470 forintra emelkedik. Azon nem szakértségszertizett ösztöndíjas hallgatók részére, akiknek szülei (eltartói) együttes havi jövedelme a hallgatóval együtt 1-2 elartott gyermek esetében nem haladja meg az 1400 forintot, illetve földjük 10 katasztrális holdnál nem több, a jelenlegi 420 Ft-os ösztöndíjat 460-ra 328 Ft-os ösztöndíjat 380-ra 262 Ft-os ösztöndíjat 340-ra 199 Ft-os ösztöndíjat 280-ra 115 Ft-os ösztöndíjat 200-ra kell felelni.

Termelőszövetkezeti tagok ösztöndíjas gyermekei részére a fenti felemelt ösztöndíjakat kell megállapítani.

Ha az egyetemi hallgató házas és gyermekük nincs, úgy a jövedelemhatár — a házastárs jövedelmét véve alapul — havi 1000 forint.

Az 1400 forinton felüli jövedelemmel rendelkező szülők nem szakértségszertizett ösztöndíjas gyermekeik jelenlegi ösztöndíját a 115 forintos kategória kivételével a hozzá legközelebb álló módosított magasabb kategóriába kell sorolni.

Tehát a jelenlegi 420 forint helyett 460 328 forint helyett 340 262 forint helyett 280 199 forint helyett 200 forint.

A 115 forintos ösztöndíj összege változatlan marad.

A rászoruló hallgatók, akik anyagi helyzetük miatt piheneni nem tudnának, július hó-

Előszörban, hogy a pártvezetőségekbe, vezető pártiszterekbe az újjáválasztások után olyan elvtársak kerüljenek, akik valóban bírnák a párttagság és a pártönkívüli tömegek bizalmát, akik nem a parancsolgatás, hanem a meggyőzés módszerével irányítanak,

Mik a választások fő politikai célkitűzései? Elsősorban, hogy a pártvezetőségekbe, vezető pártiszterekbe az újjáválasztások után olyan elvtársak kerüljenek, akik valóban bírnák a párttagság és a pártönkívüli tömegek bizalmát, akik nem a parancsolgatás, hanem a meggyőzés módszerével irányítanak,

Valamennyi kitűnőrendű hallgató havi 90 forint és valamennyi jelesrendű pedig — havi 60 forint jótanácsdíj prémiumban részesül, függetlenül attól, hogy ösztöndíjas-e vagy sem. A prémium egy félévre szól és a rendez vizsgaidőszak után lezárt félévi tanulmányi eredmény alapján állapítják meg.

Minden kitűnő és jeles hallgató prémiumban részesül!

Ösztöndíjmegvonás, csökkentés

Évismétlők a második félévtől ösztöndíjat nem kapnak. Azok a hallgatók, akik a tanulmányi időn kívül utóvizsgáznak, nem részesülhetnek ösztöndíjban az utóvizsga idejére.

Az elégséges (2,5 átlag alatti) tanulmányi eredményű hallgatók ösztöndíját, az utóvizsgaidőszak lezárása után felmért tanulmányi eredmény alapján, a félév hátralévő idejére 20 százalékkal csökkentik. Az ösztöndíjmegvonástól, illetve csökkentéstől csak rendkívül indokolt esetben tekinthetnek el.

A vezetőségválasztások előtt

A Központi Vezetőség októberi ülésén elhatározta a párt valamennyi alapszervezeti vezetőségének, továbbá a választott pártisztereknek újjáválasztását beszámoló-vezetőségválasztó taggyűléseken és pártértekezleteken, valamint a III. országos pártkongresszus küldőiteinek megválasztását a budapesti és megyei pártértekezleteken. A választásokat február 1-től április 7-ig kell megtartani.

A választások szükségessé teszik a szervezeti szabályzat előírásai, melyek szerint minden pártvezetőséget és vezető pártisztereket taggyűlésen, demokratikusan kell megválasztani. Szükségessé teszi továbbá azt is, hogy a pártvezetőségekben, pártiszterekben elég sok a kooperatív (nem választott, hanem utólagosan behívott) tag, a vezetőségek hiányosak. Mindezek nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy nem érvényesül még megfelelően a pártvezetés legfőbb elve, a kollektív vezetés és a pártdemokrácia.

Mik a választások fő politikai célkitűzései? Elsősorban, hogy a pártvezetőségekbe, vezető pártiszterekbe az újjáválasztások után olyan elvtársak kerüljenek, akik valóban bírnák a párttagság és a pártönkívüli tömegek bizalmát, akik nem a parancsolgatás, hanem a meggyőzés módszerével irányítanak,

Előszörban, hogy a pártvezetőségekbe, vezető pártiszterekbe az újjáválasztások után olyan elvtársak kerüljenek, akik valóban bírnák a párttagság és a pártönkívüli tömegek bizalmát, akik nem a parancsolgatás, hanem a meggyőzés módszerével irányítanak,

Előszörban, hogy a pártvezetőségekbe, vezető pártiszterekbe az újjáválasztások után olyan elvtársak kerüljenek, akik valóban bírnák a párttagság és a pártönkívüli tömegek bizalmát, akik nem a parancsolgatás, hanem a meggyőzés módszerével irányítanak,

Előszörban, hogy a pártvezetőségekbe, vezető pártiszterekbe az újjáválasztások után olyan elvtársak kerüljenek, akik valóban bírnák a párttagság és a pártönkívüli tömegek bizalmát, akik nem a parancsolgatás, hanem a meggyőzés módszerével irányítanak,

Előszörban, hogy a pártvezetőségekbe, vezető pártiszterekbe az újjáválasztások után olyan elvtársak kerüljenek, akik valóban bírnák a párttagság és a pártönkívüli tömegek bizalmát, akik nem a parancsolgatás, hanem a meggyőzés módszerével irányítanak,

Bonni felett szürke ősz nap virrad. Az úgynevezett „bunker” lakói öröm nélkül fogadják a reggelt. A sötét és szűk ablaktalan földalatti betonépítményekben örökös éjszaka uralkodik. A Göthe-strassé lévő „bunker” a bonni egyetem 72 diákjának szolgálat menedékhelye. Lakóhelyüket „Bastille”-nak keresztelték el, és találatok elnevezést nem is lehetne rá találni. Minden szoba hat négyzetméter területű, nedves, sötét, dohos akna. A két méter vastag betonfalat tenyérnyi széles rés a „friss levegő” beáramlására. Egy rozoga ágy, egy gyűmölcsöságy és egy szeg a falban — ez az egész „butorza”.

Bonni egyáltalán nem jelent kivételt. Az óvóhelyeken, a pincékben, a félig összedőlő barakkokban az egykori börtönök és koncentrációs táborok celláiban több ezer diák keres menedéket. A tanulói jóság helyzete egyformán siralmas Hamburgban, Würzburgban, Münchenben és a többi egyetemi városban.

A 116.000 főnyi nyugat-német-országi egyetem és főiskolai hallgató közül csak 1 százaléka kap ösztöndíjat, és pedig egészen jelentéktelen összeget. Az egyetemi és főiskolai hallgatók kétharmad része 100 márkánál kevesebbet él havonta. Közülük többebben csak havi 50 márkával rendelkeznek. Csupán a levegő és világosság nélküli „bunkerek” egy-egy fakhelye 10-15 márkába kerül havonta. Ezenkívül pedig még tandíjat fizetni, öltözködni és táplálkozni is kell.

A „bunkerekben” sokan még gondolni is elfelejtették a reg-

multban is megállták a helyüket, élen jártak a munkában, a párt és a kormány politikájának végrehajtásában.

A javaslatoknál feltétlenül figyelemmel kell lenni a javasolt szakmai munkájára, fegyelme és képességeire.

Ezeket túlmenően igen ébernek is kell lenni. Elsősorban az elmúlt években tanúsított magatartást, a párthoz, népi demokráciához való hűségét kell alapul venni, de ugyanakkor azt is meg kell akadályozni, hogy politikailag fejletlen, esetleg ingatag elemek kerüljenek a vezetőségekbe.

A második fő politikai célkitűzés a pártdemokrácia kiszélesítése és szigorú betartása, amely előfeltétele a megfelelő elvtársak beválasztására.

A pártdemokrácia kiszélesítése azt jelenti, hogy a választások az alapszervezetekben is titkosak lesznek.

(A felsőbb szervek megválasztásánál ez eddig is így volt.) A pártdemokrácia gyakorlása terén elkövetett hibák kiküszöbölése, valamint a választások új eleme, a titkosság igen nagymértékben hozzájárul a pártélet felélénkítéséhez, növeli a párttagok felelősségét. Ezt tapasztalhatjuk a nálunk lefolyt októberi választásokon is, melyek ugyan még nem voltak titkosak, de párttagságunk nagyobb mértékben érvényesítette jogait, mint eddig.

A választások további demokratizmusát jelenti a Központi Vezetőségnek egy másik határozata, amely azt tartalmazza, hogy elsősorban azokban az alapszervezetekben, ahol a közelmúltban voltak teljes vezetőségválasztások, ott a párttagságnak kell eldöntenie, hogy legyen-e ismét.

Október folyamán egyetemünk 11 alapszervezetéből nyolcban teljesen új vezetőséget választottak. Itt tehát a párttagságnak kell eldönteni, hogy kívánja-e a vezetőséget újjáválasztani. A döntésnél mérlegelni kell, hogy egyetemünkön még ebben az évben egyszer lesznek választások, mert létre kell hozni az egységes pártalapszervezeteket (diák-tanárs). Ez nyil-

valóan új választásokat tesz szükségessé. Ennek ellenére, ha a párttagság úgy látja, hogy a múlt év folyamán nem egészen helyesen választott, vagy egyéb okok miatt szükségesnek tartja a választást, akkor természetesen módjában van így döntenie.

A többi három alapszervezetben, ahol nem voltak választások, vagy csak kiegészítették a vezetőséget, a választás kötelező. Ugyancsak kötelező minden alapszervezet vezetőségének beszámolója eddig végzett munkájáról s meg kell választani az egyetemi pártértekezlet küldőit is, akik majd újjáválasztják a kerületi pártértekezlet küldőit.

A választások eredményeként el kell érnünk az egyetemi párt- és tanulmányi munka feléledését, a párt és állami felügyelet megszilárdulását, mely terén komoly hibák voltak eddig.

A taggyűléseken, s az azt megelőző vitákban meg kell keresni munkánk eddigi hiányosságainak okait, javaslatokat kell tenni az alapszervezeti, vagy felsőbb pártiszter vezetőségei felé

a hibák kiküszöbölésére, hogy ezek a szervek jobb munkával segíthessék a párttagok és pártönkívüliek munkáját.

Ez azonban az érem egyik oldala. A másik az, hogy minden párttagnak tiszta lelkiismerettel kell hozzáfogni a következő félévi munkához, mert ezt több minden, az első félévhez képest sokkal előnyösebb feltétellel (ösztöndíjrendezés, oktatási munka javítása, stb.) segíti elő.

Mindeközül láthatja, hogy kormányunk, pártunk milyen erőfeszítéseket tesz a múlt hibáinak kijavításáért. Saját munkánkban mi is magunknak érezzük ezeket az erőfeszítéseket. Azon kell dolgozunk, hogy ne fordulhassanak elő fegyelmeztetések, hogy a közgazdaságtudományoknak mind elméletben, mind gyakorlatban olyan művelői lehessünk, amelyeket a jelenlegi gazdasági helyzet és a jövő feladatai megkívánnak. A pártbiztoság

Milyen volt a hallgatók élete a felszabadulás előtt?

A gazdag vidéki szülők gyermekeit a Szent Imre papi kollégiumban vagy ehhez hasonló más kollégiumokban helyezték el, ahol drágalátos csemetéjük havi 200 pengőért teljes ellátást kapott. Ebben persze nincs beleszámítva a karácsonykor és húsvétkor a papoknak küldött ajándékok (hízott disznó, hordó bor stb.) A szegényebb gyermekek rokonainál, vagy ha protekciójuk volt elenyészően kis számban, állami „kollégiumok”-ban laktak. Ezekben a kollégiumokban borzalmas állapotok voltak. Például az Üllői-úton lévő állami kollégiumokban az ágyakon csak mohos szalmaszakok voltak. Ágyneműt nem adtak. A kollégium takarítását a hallgatóknak kellett végezniük. Tűzoltó egy szemet sem kaptak. A mellékhelyiségek undorítóan büdösök voltak és egészségtelenek. Tisztálkodási lehetőségek nem voltak.

A lakásnál még borzalmasabb volt a szegény hallgatók élelmézése. A Közgazdasági Egyetem menzája a Kisfaludy-utcai népkonyha pincéjében volt kijelölve, ahol egyidőben kanalak az asztalhoz voltak láncolva, hogy el ne vigyék (úgylátszik az ország urai anynyira szerették a láncot, hogy még a kanalakat is félelmükben megláncolták!) A koszt piszkos, tartalmatlan, egyhangú és kevés volt. Ezért is közmunkát, krumplicupolást stb. kellett végezni.

Felelet a találos kérdésre

Az államvizsga tematikák január 5-től január 18-ig bezárólag folyamatosan megjelentek és február 1-től az illetékes tanszéken minden hallgató díjmentesen átveheti.

Újabb találos kérdés

Ha a városi telefonkönyv 3 év után ismét megjelenik, mikor fog megjelenni az egyetem néhány oldalas házitelenkönyve? (Vagy talán ez megfoghatatlan?)

Diáksors Adenauer országában

gelire. Jó, ha sikerül nekik ebéddet kapniok és vacsorára margarinos kenyert, vagy sajtot szerezniök. Lássuk, mit ír az egyik hamburgi éjjeli menedékhely lakóiról a „Der Blitz” c. nyugatnémetországi lap: „Rongyosok, cipőjük, ingjük nincs. Egy darab száraz kenyér és fekete kávé, ez az ételük... A sötét oduban fiatal hivatalnokok, munkások, munkanélküliek, festők diákok ülnek kilitástalanul... Reménytelenek, frustáltak. „Olykor kitör belőlük a kétségbeesés. „Nem bírom tovább! — írja az egyik bonni diák áldott állapotban lévő felesége Heuss elnök úr feleségéhez írt levelében. — Nem a férjemnek, nem is magamnak várok. Leendő gyermekemről on szó. Kérem Önt, segítsen!” Mindenbe beleegyeznek, csak hogy néhány márkához jussanak. Egyesek újságot árulnak, szőnyeget tisztítanak, szene lapátolnak, fát váganak, mások — a tehetetlenebbek — koldúással foglalkoznak, vagy általában ilyen hirteléseket tesznek: „Ki nyújtana anyagi segítséget fiatal intelligens férfinek, aki az egyetemet akarja elvégezni?” Mintán ezt valamelyik buvárlapban elhelyezték, vagy az utcasarkon kifüggesztették, várják az ismeretlen jótét, vagy jótétvőzőt.

Az egyetemi és főiskolai hallgatók „melléklalkozásai” között az egyik legelterjedtebb a pénzért való tánc a szórakozóhelyek látogatása. A vendéglők, bárók és kocsmák tulajdo-

nosai szívesen felhasználják a diáklányok olcsó szolgálatait. A „kölsősön segítség” egyik osztályára beérkezett két következő ajánlat: „Ma este keressünk egy bőcsészahallgatót — így szól az egyik, — aki néhány palack bordói bor mellett el tudna beszélni egy nyugdíjba menő ezredessel az érettségéről. Feltelemek: részegség nélkül! Az idő lehet este későn is!” Nem kevésbé érdekes a másik, egy vendéglős ajánlata: „Keresünk 22-től 24 óráig jól táncoló egyetemi hallgatót, aki díjazásért bárunk látogatónak szórakozást nyújtana. Kívánatos, hogy gépkocsivezetői igazolványra is rendelkezés, mivel az útas vendégeket hozza szállásra, a kocsiját helyettesíteni kell a vezetésben. Ha megfelel, hosszabb ideig megmaradhat ebben a munkában.”

A diákekék Nyugat-Németországban a fiatal emberek többsége számára a megalázkodások, a nyomor és a szenvedések éveit jelentik. Több ezer egyetem hallgató hagyja abba tanulmányait. Nincsenek anyagi eszközeik és nincs erejük folytatni a tanulást. Hiszen a bonni köztársaságban így is sok a munkanélküli, akiknek felsőfokú képesítésük van. Würzburgban az egyetemi és főiskolai hallgatók száma az 1948 évi 3776-ról ez év nyarára 2521-re. Erlangenben pedig ugyanezen idő alatt 5683-ról 2948-ra csökkent.

Az egyetemek fokozatosan romlanak, az egyetemi épületek tönkremennek, a tanárok létszáma mind kevesebb lesz, a tu-

dományos laboratóriumok egyre siralmasabbakká válnak. Münchenben az egyik műszaki főiskolát olyan „ütemben” állították helyre, hogy — mint a Die Neue Zeitung c. lap írja — a hallgatóknak csak körülbelül 25 év múlva lehet átadni. A müncheni elektrotechnikai intézetet Müssbachben (Felső-Bajorország) egy kocsiszínben helyezték el, a magasfeszültségű szakosztályt pedig München lakóházában szőrták szét. A würzburgi egyetem eddig még romokban van. Az orvosi kar épülete 75 százalékos romhalmaz. Újvári városi állapotban vannak a többi karok is. A botanikai fakultás kertje nem elégíti ki az iskolát sem, az egyetemi klinikán pedig hevízések hánva miatt nem lehet elkülöníteni a tüdővészese belepeket.

„Esküt tettem, hogy mindig és mindenütt az igazságot fogom szóvalni és ehhez az eskühöz hű leszek!” — jelentette ki Michael Vogl, a frankfurti egyetem botanikus hallgatója, akét 7 hónap börtönre ítélték azért, mert résztvett Essenben a háborúellenes tüntetésben, amit Lehr hóháza sortűzzel szellettak szét. Vele együtt sok ezer nyugatnémet egyetemi hallgató tett esküt. Nem íjeszt meg őket Adenauer terrora. Bárna harcoknak az egyszerű, demokratikus és bekeszerető Németországért, a „bunkerek”, a faszizmus, a háború és a népbűntetés ellen, a békéért, a haladó tudományért, egyeteméikért.

(Részletek a Komszomolszkaja Pravda cikkeiből.)

Az alapszervezetek átlaga

Az alapszervezetek átlaga szerint a következő sorrendet állíthatjuk fel:	átlag	IV.	V/a	V b	VII.	X.	XI.	VI.
1. III. alapszervezet	4.09							
2. IX.	3.88							
3. VIII.	3.80							
		3.68	3.46	3.46	3.45	3.35	3.30	3.10

Nagyobb bátorságot és nyíltságot valóságos problémáink feltárásában!

Pártuk új programját a dolgozók milliói örömmel és lelkesedéssel fogadták. Ez a program eddig soha nem tapasztalt erőt kezdemenyvezést váltott ki népünkben. Az emberek szabadabban és vidámabban élnek, beszélnek és gondolkoznak, országzerte megnőtt a közügyek iránti érdeklődés. Az egyetlen levegője is más az idén, mint egy éve, sokkal ösztönösebb.

De vajon rendben van-e már minden? Mi az oka, hogy a fény végén, de talán mindjárt az első helek után is, bizonyos lanyhulás, közömbösség volt tapasztalható? Mi az oka annak, hogy lassan találjuk meg az új utakat és módszereket?

Bátrabban és mélyebben, ösztönöbben és nagyobb gondalokkal megvizsgáljuk, hogy a régi módszerekben mi volt a jó és mi volt a rossz. Jobban kell törekedni arra, hogy ezen a területen ne hagyjunk bizonytalanságot. A dolog nem könnyű. Közismert, hogy a fejlődés új szakaszához érkezünk, s hogy az új szakasz nemcsak a gazdaságra vonatkozik, hanem bizonyos értelemben az élet más területeire is, politikától a kul-

A politikai munkánk hibái

Sokan elváltatták a politikai munka hibáit a gazdaságban elkövetett hibáktól. Valójában azonban arról volt szó, hogy a túlfeszített terv nagy áldozatokat követelt, ezeket az áldozatokat sokan nem szívesen vagy csak zúgolódva vállalták, s mert sok esetben a meggyőzés nem használt, (minthogy gyakran nem is volt valami meggyőző), a politikai szervek néha a nyílt vagy közvetett nyomás eszközeihez nyúlhattak. Végső soron erre vezetőket vissza a politikai munka hibás módszerei, amit csak súlyosbított az a körülmény, hogy az adminisztratív eszközök használata helyes politika esetén is a lehetséges legkisebb ellenállás vonalába esik. Annál inkább így van ez, ha hibák vannak a párt politikájában és emiatt nehezebbé válik a meggyőzés, felvilágosító munka.

A politika hibáit tehát az is súlyosbította, hogy sok funkcionárius egyéni magatartása eltorzult, megmerevedett. Csele-

Vita a Közgazdászban

Összeel egyetemünkön is — mint mindenütt — szabadabb lett a kritika, taggyűléseken és a „Közügazdászban” nagy viták indultak. Az egész lavinaszerűen jött, sok embert magávalragadt, azonban a fejlődés ezen a területen lényegesen megrekedt, sőt azóta sok tekintetben visszafejlődés tapasztalható.

Az őszi fellendülés természetesen csak kezdet volt, kezdeti hibákkal és nehézségekkel.

Először is többnyire csak az egyetemi oktatást érte kritika. Másrészt a bírálók száma viszonylag kevés volt, inkább arról volt szó, hogy akik eddig is bíráltak, azok hangosabbak lettek. Harmadrészt ez együtt járt a fejtelem bizonyos lazulásával is — és mint ilyenkor mindig előfordul — néhányan feleltelen hangot ütöttek meg.

De vajon az egész helytelen volt-e? Nyilván nem. Inkább az volt a helytelen, hogy sem az egyetem vezetői és tár-

túraig mindenre. A régi hibák feltárása és a hibás módszerek és nézetek felülvizsgálása és elvetése természetesen nem jelenti mindennek az elvetését, hiszen a hibák mellett mégiscsak eredményeink voltak jellemzők fejlődésünkre. Ezért a fejlődés folytonossága a szocializmus építésénél valamennyi lényeges gyakorlati feladatában megvan. Másrészt az új politikát lényegében ugyanazoknak kell megvalósítani, akik a régi is végrehajtották. S a régi politika nemcsak sok tekintetben hibás célkitűzést jelentett, hanem a célokra ugyan megfelelő, de gyakran — éppen ezért — hibás módszereket is.

A módszereket, az egyes emberek egyéni magatartását viszont lényegesen nehezebb megváltoztatni, mint a tervek keretszámain. Mindez magában rejti a régi hibák továbbélésének ámentésének és jelezésének objektív lehetőségét, veszélyét s tendenciáit. Ezért kell messzebbre menni a régi hibák kritikája terén. Ez nem a múltban való kérdés, hanem az egyetlen lehetséges eszköz arra, hogy a jelenlegi hibák gyökereit megkeressük és kiirtsuk.

kedeteikben kétségkívül a meghatározó, döntő elem a párt célkitűzéseiről folytatott (de gyakran rosszul folytatott) harc volt. De ahogy elszakadt a propagandánk a gyakorlatiától, úgy vált egyre nehezebbé az egyes funkcionáriusok dolga. Legtöbben nem jutottak el (vagy nem mertek eljutni) ahhoz a felismeréshez, hogy nincs mindenben egészen igazunk,

ezért inkább leszoktak az önálló gondolkodásról, egyéni véleményük többnyire nem volt, (vagy nem tartották helyesnek, ha megmondják) és mindig a hivatalos álláspontra vártak, azt továbbbírták. A nehézségeket igyekeztek nem észrevenni, próbálták mindent „megmagyarázni” stb. Ugyanakkor bizalmatlanok voltak az emberekkel szemben, mert másoknak nem volt minden olyan magától értetődő. Ezek a funkcionáriusok voltak az állandó „hurra hangulat felszítói”.

sada mi szervei, sem a „Közügazdász” nem tudta megtalálni azokat a módszereket, amelyekkel a kritikát és a vitákat tovább lehetett volna fejleszteni, hogy sokan a fegyelem megszilárdításának helyes jelzőjét a bírálók elcsendesítése útján akarták megoldani.

Az volt a helytelen, hogy a bírálókat nem követte válasz, azután később bizonyos idő elteltével a „Közügazdász” nem is közölt bírálókat, hanem csak — gyakran ledorongoló — válaszokat.

Ez természetesen bizonytalanságot keltett a hallgatók körében. Az óvatosság úgy gondolták: mégis csak jobb lesz hallgatni, soha se lehessen tudni... Mások akik elutasító választ kaptak, szintén elvesztették a kedvüket attól, hogy máskor is bíráljanak.

Azután megindult a vita a kritika szabadságáról. Ez ugyan bizonyos tisztázódáshoz ve-

tett, de újra szükséges összefoglalni, mert eredményei nem ismeretesek mindenki előtt. Eszerint a bírálattal szemben nem szabad formai megkötéseket tenni.

Természetesen a tanszékeket is lehet bírálni, hiszen lényegesen nagyobb embereket, a párt és az ország vezetőit is — személyre való tekintettel nélkül — meg lehet bírálni pártserű keretek között. A bírálattal szemben nem szabad formai megkötéseket tenni, hanem minden esetben konkrét választ kell adni.

Nem szabad elfelejteni, hogy minden embernek még kiforrott kommunis-táknak is, sok kérdésben lehetnek kételyei, problémái, amit nem ért, vagy amivel nem ért egyet. Annál inkább így van ez a pártunk külvilágával. Azért, mert valaki több évig tanulja a marxizmust, még nem biztos,

A viták segítenék fejlődésünket

Ha a mezőgazdaság, vagy a kormányprogram kérdéseiben stb. elmondandó mindenki a véleményét, akkor lehetne rajta vitatkozni, s ez lényegesen emelné az oktatás, különösen a szemléltető színvonalát és meg lehetne győzni a kételkedőket. Így magukra maradnak és semmi komoly garancia sincs arra, hogy egyedül eljutnak az ideológiai tisztázódáshoz. Eppen ellenkezőleg, a tapasztalat azt mutatja, hogy

egyetemünkön is rengeteg a cinikus ember. Vajon miért? Nem utolsósorban azért, mert aki megszokta, hogy az egyetemen tanul-takat, mint saját véleményét mondja vissza, de ugyanakkor, sok tekintetben nem ért vele esetleg egyet, elkerülhetetlenül cinikus lesz. Persze amit nem mondanak el nyilvánosság előtt, barátok egymás között azért megbeszélik. De így a jogos és helyes bírálat is könnyen a destrukció szintjére süllyed.

Hibás az az elképzelés is, hogy aki párttag lett, az automatikusan és természetesen minden részletkérdésben, mindig, rögtön egyetért azzal, amit pártunk mond vagy tesz. De a párt nem is várja ezt a kommunis-táktól. A kommunista párt nem egyház, ahol gondolkodás helyett elég a hit.

Az egyes kommunis-ták akkor teljesítik kötelességüket, ha minden kérdésben végiggondolják és szüntelenül tanulmányozzák pártunk politikáját, ha nem csak el-híszi helyesek, hanem arról alaposan meg is győződnek. Ez még helyes politika esetén sem olyan könnyű dolog, sok-

Miről kellene vitatkoznunk?

Melyek azok a legfontosabb egyetemi kérdések, amelyek széles nyilvánosság előtt helyes lenne megvitatni?

Ilyen például az egyetem hallgatóinak anyagi helyzete. Az ösztöndíj-emelés és a diákszálló-díjak leszállítása komoly javulást hoz.

A párt mindent elkövet, hogy a mi anyagi helyzetünkön a lehetőséghez képest javítson. Nem lenne helyes túlzó követelésekkel támasztani. Az ösztöndíj-emelés

hogy minden kérdésben egyet-érti pártunkkal. Nem lehet a pártunk külvilágát a párttagok mérlekvél mérni.

Azért mert valaki egy vagy más kérdésben nem ért ve-lünk egyet, még nem ellen-ség,

sőt, attól, hogy valaki néhány kérdésben tudatlanságból, tájékozatlanságból, vagy más okból helytelen álláspontot foglal el — akár fontos kérdésben is — még egyáltalán nem válik ellenséggé. Ezt nagyon fontos hangsúlyozni, mert, bár mindenki elmondhatja egyéni véleményét nyíltan, kérés nélkül és ebből természetesen semmi baja sem lehet, mégis az a helyzet, hogy sokan ezt még most sem merik megtenni. Kényel-mességből, gyávaságból, ami gyakran egyes régebben elköve-tett hibákból is fakad, (vagy egyes esetekben karrierizmus-ból). A hallgatás azonban nem jelent mindig egyetértést. (Ez még a jogban sincs így!) Ez a helyzet tarthatatlan, mert a hallgatók ideológiai fejlődését rendkívül akadályozza.

szor egyéni szempontok, egyes helyi hibák stb. megnehezítik a tisztálást. Az emberek nem gondolkoznak egyformán, előfordulhat, hogy valaki úgy véli, hogy valamely kérdésben jó megoldást talált, mint mások. Annál inkább így van ez, ha a párt hibát követ el politikájában. De más forrásokból is lehetnek elvi nézeteltérések. A külső és a még megérvő belső kapitalista környezet, a burzsoá nézetek, szokások, előítéletek feltétlenül hatással vannak mukásokra, még a párttagokra is, annál inkább a paraszti, értelmiségi és egyéb származású párttagokra. (Ez mindig így lesz, amíg csak fennmarad a kapitalista környezet, de az új kormány-program óta különösen szá-moanis kell ezzel a körülménnyel, uoanis az utóbbi hónapokban a különböző burzsoá ideológiák és nézetek bizonyos fokú feléledése tapasztalható). Ezért tanítja Sztálin elvtárs, hogy

a párt belső fejlődésének törvénye az elvi nézetelté-rések harca és harc útján való tisztázásuk.

Mert igaz egyfelől az, hogy elvi kérdésekben elkerülhetetlen a nézetek különbsége és ellentéte, de másfelől a párt egysége megköveteli az elvi egységet és ezért a nézeteltéréseket nem szabad elkenni, hanem fel kell tárni és elvi harc, tehát viták útján tisztázni kell. Nálunk az elmúlt években kevesen gondolkodtak politikai problémákon és ha esetleg a hivatalos állásponttól eltérő véleményük volt, még ritkábban mondták meg. Az elvi nézeteltéréseket ritkán tártuk fel, ritkán volt elvi vita, ami a párt egységét nem erősítette, hanem éppen ellenkezőleg — gyengítette.

után egyáltalán nem lehet arról beszélni, hogy államunk mostohán kezeli az egyetemi hallgatók ügyét, hiszen eddig sem arról volt szó. De felelőtlenség lenne az országtól több ösztön-díjat követelni. Nyilván az erre fordítható összeg maximumát adják. Mit lehetne hát tenni ezen kívül?

Meg kell szüntetni a különböző alkalmi munkák illegálitását és féllegálitását. Az eddigig többet kell foglal-kozni a hallgatók anyagi pro-

bémáival, alaposan meg kell vizsgálni minden panaszt és ki kell irtani a bürokratikus bántás-mód maradványait. Másrészt komolyan fel kell venni a harcot a köztulajdon rongá-lása és ellopása ellen.

Tanulás, kultúra, szórakozás

A kérdések másik fontos csoportja az egyetemi hallgatók tanulása, élete, kulturális helyzete és szórakozása. Itt nem válnak arra, hogy választ adjunk a problémákra, csak arra törekszünk, hogy egy részüket felvessük és vitára bocsassuk.

A megoldást közösen kell megtalálni.

Persze mindenkinek számára más okoz problémát, s a közös problémák sem ugyanúgy jelentkeznek mindenkinek. Mégis meg lehet találni azt, ami minenké-nél többé-kevésbé közös. Ilyen probléma sok van.

Hogyan lehet legeredménye-sebben tanulni? Erdemes-e min-denből jegyzetet készíteni vagy csak egyes irodalmakból? Tartalmi kivonatot kell-e készíteni, avagy milyen legyen a használható jegyzet formája? Mikor és milyen témákkal érdemes foglalkozni, mint önálló tudományos munkát, hogyan kell elkezdni és miben kevese több segítség? Hogyan lehet harcolni a felejtés ellen?

Köztudomású, hogy a roham-tanulás nem helyes módszer. De az is tény, hogy sok tárgyát meg a viszonylag folyamatosan tanuló elvtársak is így tanulnak meg. Kell-e ezen változtatni, vagy egyáltalán lehetséges-e?

Szükség van-e valamennyi tárgy folyamatos tanulásá-ra, vagy nincs?

Ha szükség van, akkor mit is értünk valamennyi tárgy folyama-tos tanulásán? Miben különbö-zik ez a középiskolától, vagy mit kell tenni azért, hogy ez a különbség valóban meg legyen? Mi az oka a sok kimerülés-nek? Vajon a túlhajtott tanu-lás, vagy az egész egyetemi életbeosztás?

Van-e túlterhelés, vagy csak a funkcionáriusok számára van?

Hogy lehetne a mozgalmi munká-ra fordított időt csökkenteni?

Tűrheterlen az a helyzet, hogy a diákszállók költségvetésének igen nagy hányadát az egyesek hanyagsága miatt okozott károk helyreállítására kell fordítani.

Hogyan jut idő a tanulásmenlet a tudományos munka, művelődésre, sportra, szórakozásra is?

Egyáltalán össze lehet-e ezeket egyeztetni? Mert olyan alacsony a szakmai érdeklődés színvonala? Mert olyan gyakori, hogy még a te. s. o. évesek többsége is csak azt olvassa el, ami következzen e. o. van írva? Biztos. va van-e a gyakorlati. va. o. kapcsolati? Mit lehetne még tenni ezen a téren?

Sok elvtárs a műveltség (történelem, irodalom, zene, képzőművészet stb. (terem nagyon el van maradvá,

sokan közülük igyekeznek pótolni, de nem tudják minhez kap-jának. Lenne-e ebben többet segíteni, vagy kell-e egyáltalán? Csak a DISZ-nek kell-e ezzel foglalkozni, vagy más szervek-nek is?

Kevés szó esik az egyete-münkön tanuló paraszti. falvak és a falu és család viszonyá-ról is.

Ezek a kérdések kétségkívül messze vezetnek, de mégis csak kis részét kezelik a megvéló problémáknak. Mindezekről és valamennyi lényeges probléma-ról érdemes lenne többet beszélni, vitatkozni és megoldani ezeket. A fontos az, hogy ne maradjunk a felszínen, nem kell felni a „kül egyeni”, „szub-jektív” bajoktól, vagy vélemény-nyektől sem.

Nem csak a „Közügazdász”, hanem a DISZ fórumait is bátrabban kell erre felhasználni.

Zádor István

A szerkesztőség megjegyzése: Zádor elvtárs cikke igen fi-gyelemreméltó. Olyan problé-mákat tárgyal, amely mindenki számára érdekes. Felhívjuk ol-vasóink figyelmét a cikkben ta-lálható kérdésekre. Irjátok meg ti is véleményeketeket. A vita annál hasznosabb lesz, mennél többen vesznek részt benne.

Hozzászólás a Dózsa diákszállóbeli csendélethez

A Közügazdász legutóbbi száma levelet közölt arról, hogy mivel töltés szabadidejüket a Veres Pálné-utcai Diákszálló lakói. A levél megállapítása szerint a szálló lakói szabadidejükben kártyáznak és ponyvaregényeket olvasnak, mert — mint menlegetőzve mondják — nem tudnak más könyvet szerezni.

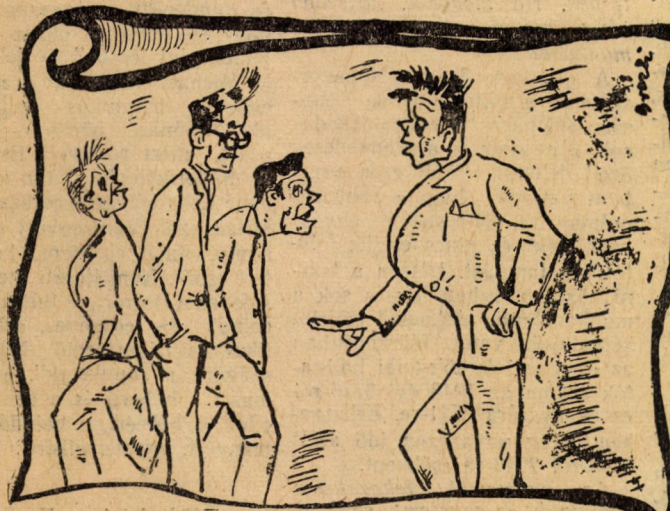
Ezek a hallgatók hibásan menlegetőznek, hiszen egyetemünk minden hallgatója és dolgozója előtt egyaránt közműveltség, hogy egyetemünk központi könyvtára jelentős szépirodalmi gyűjteménnyel rendelkezik, amelyben mind a múlt és a jelen magyar irodalma, mind a világirodalmi klasszikusok, mind pedig a szovjet irodalom jelentőségének, súlyának, művészi értékének és ember-nevelő erejének megfelelően, méltó módon és kellő költészámmal képviselve van. Ezen kívül nagy számban ismeretterjesztő művek is találhatók könyvtárunkban.

A központi könyvtár az 1954-es évben terbevette, hogy szépirodalmi művekkel kiegészítse az egyes diákszállók könyvtárát, mert a jó könyv is segíti elejét venni a helytelen időöltésnek. Már eddig beszereztünk mintegy 2500 forint értékben 200 darab könyvet a legkiválóbb írók műveiből. Villon, Voltaire, Schiller, Puskin, Gorkij, Wilson, magyar írók közül Zrinyi, Fazekas: Ludas Matyija, Csokonai, Mikszáth, Aczél Tamás és Veres Péter művei szerepelnek a most összeállított sorozatban. Sajnos, nem tudjuk olyan mértékben és mennyiségben beszerezni a könyveket, mint amilyen nagy és örövendően megnövekedett a kereslet, mert nincs az antikvár forgalomban sem olyan mennyiség, ezenkívül új művek nem állnak kelő mértékben rendelkezésünkre.

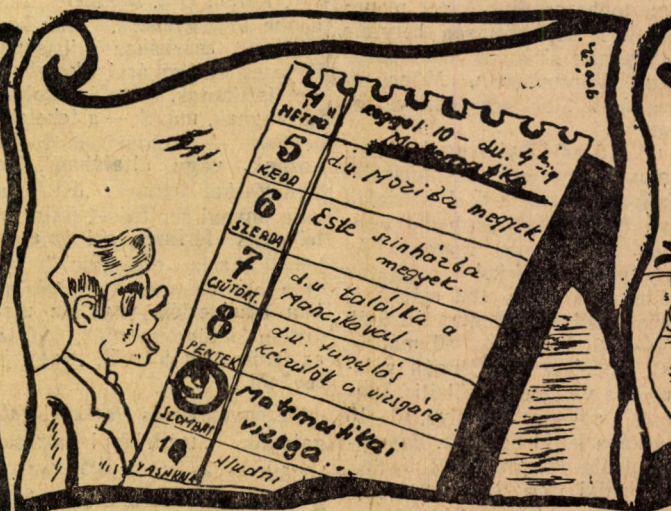
A művek feldolgozása folyamatban van — bár hátráltatja a munkát számos dolgozónk megbetegedése — február elsejére azonban már át is adhatjuk a könyvsorozatát az egyik diákszálló részére.

SCHMIDT EDIT

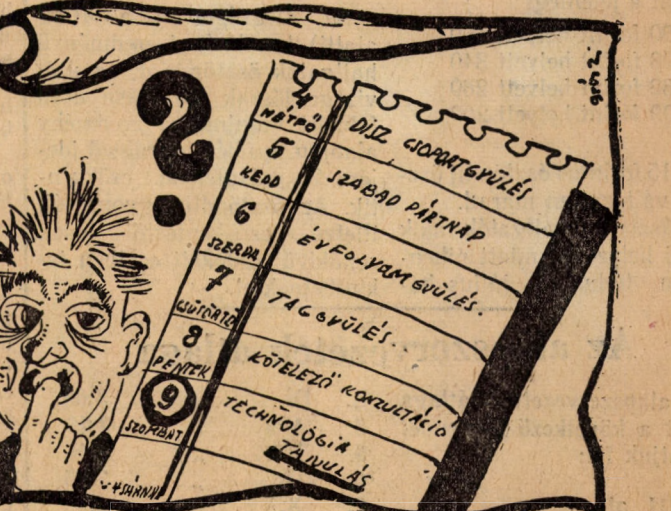
VIZSGA

Tavaly, vizsga után: Öregem, nátol fogva tanulok!

As idén vizsga előtt: "Feszített terv"

"Gyűljek vagy tanuljak?"

Színházat kapott az egyetem

A Makarembó-utca 20. számú a 320 személy befogadására alkalmas, beépített színházteremmel és padokkal ellátott színházterem. Most még elég rossz állapotban áll, hiszen már évek óta nem használja senki. Rossz a színpad előfüggönye, körfüggönye, tehát teljesen újat kell helyettesíteni. Rossz a világító-szerkezet, ezt is rendbe kell hoztatni.

Nagymértékben segíteni fogja kultúrunkánk további fejlődését. Hatása mindenképp a színjátszócsoporthoz munkájában jelentkezik először. Ugyanis egyetemünkön kiváló színjátékosok vannak. Hallgatóársaink azonban mégsem élvezhették színjátékosaink játékát, mert nem volt előadások tartására alkalmas terem. Fejlődésünk megakadt, vagy még vissza is esett.

Az egyetemi kultúralapból 10.000 forintot szántak erre a célra és már folyamatban is van a javítási munkálatok kiadása, a rendbehozás megszervezése. Március 1-re üzemképes lesz a színház.

A színházterem megszünteti ezt a mostoha állapotot. Kiválóan alkalmas lesz hosszabb színdarabok előadására, ének-és tánckarunk gyakori fellépésére. Hetenkénti előadásokban vendégül látjuk más egyetemek főiskolák középiskolák és üzemek kultúrscsoportjait s a Filharmonia Társaságon keresztül neves művészeinket.

Mit jelent majd egyetemünk kultúrelőéletében ez a színház?

Mit jelent számunkra az új ösztöndíj rendelet?

Már néhány hete hallottunk arról, hogy az ösztöndíjrendezést fogják megújítani. Meg is indult nyomban a találgatás, hogy lesz-e prémium a jótanulóknak? Mondták: itt van már az ideje, hogy az ösztöndíjrendszer is kifejezze azt, hogy a jótanulókat tiszteljük és megbecsüljük. Mindezekre felelt a nemrég kiadott ösztöndíj-rendelet. Január 22-én, az utolsó vizsgánknak napján ismertük meg részleteit. Mindjárt számolgatni kezdtünk, mit is jelent ez számunkra?

forintra emelik, ez közel 300 forint többletet jelent havonta a csoportunkban. Ezenkívül sokan vannak, akik a most közzétett ösztöndíjfelülvizsgálat során valószínűleg emelést kapnak. Ez így is 1500 forintot jelent csoportunk tagjainak minden egyes hónapban, amelyet vásárlásra fordíthatnak. Német Ferenc elvtárs feleségével már számoltat is: az új rendelkezés értelmében Német elvtárs ösztöndíját 27 forinttal emelik. Mindketten prémiumot kapnak: 150 forintot. Ezenkívül megtakarítanak 80 forintot a diákszalló-díj csökkentése miatt. Összesen: 257 forint.

Öt kitűnő tanuló van a csoportunkban — az egyik Rákosi-ösztöndíjas — így négy elvtárs kap 90 forintos prémiumot. Hatan jelesrendűek, ők 60 forintot kapnak. Ez összesen a csoportunkban 720 forintot jelent havonta. A diákszalló díjak csökkentése 12 elvtársunkat érinti. Ez még 480 forint. A szakértettségük ösztöndíját 470

Lehetne sorolni tovább: mindenki boldog, mindenki örül. Később csendesen beszélgettek, miközben izgulunk a vizsgázókért. A csoport jó eredményéről van szó, első helyre kerülünk az alapszervezetben és ezt az eredményt tartani is akarjuk.

IV. polgári 1.

Megnyitkák a könyvtár kutatószobái

A könyvtárnak fontos feladata az ifjúság tanulmányi munkájának támogatása. A tanuláshoz szükséges könyveket, folyóiratokat, jegyzeteket az olvasóteremben kapja meg a hallgató. Felületes szemlélő úgy vehetné, hogy ezzel a könyvtár feladatát ki is merült. Pedig van még egy másik fontos feladat is.

otthonosan berendezett helyiségben 16 kutató foglalkozási helyet. Huzamos munka esetén a kutatók állandó ülőhelyet és fiókot is kaphatnak. A munkájukhoz szükséges könyveket eljuttatjuk a kutatóhoz közvetlen bejelentésre előkészítjük és ha szükséges, hosszabb időre félre is tesszük számukra.

Egyetemünkön tudományos munka is folyik. A professzoroknak, tanársegédeknek az előadásokhoz, kandidátusi téziseikhez az aspiránsoknak számos könyvre, folyóiratra van szükségük. De a diplomatervezők számára is szükségesek az előadásokhoz, a felsőbbéves hallgatók is szembekerülnek a korszerű szakirodalom felkutatásának kérdésével. A könyvtár feladata az is, hogy a tudományos munkához szükséges irodalmat rendelkezésre bocsássa, és a kutatók munkáját minden lehetséges eszközzel támogassa.

A kutatószobák munkanapokon 10—19, szombat 10—17 óráig vannak nyitva, bejárattuk az olvasóterem mellett nyíló 264. sz. ajtó.

A könyvtár tájékoztató szolgálata és bibliográfusai, eddig is mindent elkövettek a kutatók igényeinek minél jobb kielégítésére, de a nagyforgalmú olvasóteremben a nyugodt, elmélyedt munkához szükséges feltételeket (teljes csend, kényelmes munkahelyek stb.) eddig nem lehetett biztosítani.

Bizonyosra vehető, hogy a kutatószobák elősegítik az egyetemen folyó tudományos munkát. Jelentőségüket egyetemünk oktató dolgozói közül már igen sokan felismerték, a kutatószobák máris élénk forgalmat bonyolítanak le.

Dr. Weger Imre

Síralmas ének az szegény negyedéves hallgatnokokról és az illetékes mindenHATÓSÁGOK-NAK jeles cselekedetéről, vonatkozván az nagy állami vizsgálgatásba indulók gyötrelmeire adandó gyogyír nyújtására

E sorokat vessé faragta vala és minden igaz negyedéves válló sírámit belevésé vala Mikosd(va) Selymes Gyura.

Invocatio

Síralmas ábrázat gyüjj fel, homlokomra.
Hozzá könnyebbséget rívó társaimra.
Mert bizony minékünk sok bánatunk vala,
Mít most leírni o'ék bátorságot vala.

Commendatio

Hadd hát szavaimat az jó RHEKTHORATUS
Kinek elődje vót az dicső KHURATUS,
S téged is idézlek THANULMÁNYI OSZTHAL!
Aki nem régiben ketté osztozkodtál,
Valamint halljátok Ti is THAGOZATHOK
Mít elmondok néktek azon okuljatok.

Thema

Móttó: Jóból is megárt a sok, hát még a konferenciaköb.

Vala Kriszthius után most az elmúlt nyáron
Eveken Ezerkewenszázötvenhárom,
Másképp'ké tanuni mondták az bölcsék,
s az Semináriumból sokat eltűrültek
Es az oktatásban új divat a módi,
Önsegedelemből két ezután tanu'ni.
A lelkesedés árja ki tett Oprenc'ját,
De erre bedobták az jó konferenc'ját.
Bár ez jeles módszer nem kélli azt senki,
De ha eltűzök agyunk biz' megszinyli.
Ebben az esetben már nem agyunkat edzzük,
Hanem azt, amivel, az üest végezzük.
Egy ilyen tréningnél négy óra a norma,
De az jó tansegéd nem igen számolja.
Délben az testünket az székre letezzük,
S ha lelkes az vezető estig fel sem vesszük.
Ez aztán a melhód, ez hiányzóit nékünk,
Leikes álmokkorban újjong ifjú népünk.
De ez még mind semmi, mostan jön az java.
Az másik félében könnyebbség lesz vala,
Ahány tanszék virul ez nagy egyetemen,
Mind segít majd rajtuk „szerencsét.eneken”.
Jaj de jó lesz nekünk, nem kell hazajárni,
Alvás helyett inkább megyünk konzultálni.
Február elsőjén feldobom a testem,
Aki bírja, marja, az okitson engem.
Mint lovagok a nőért, úgy vinak majd értem,
Lenn az aulai széles csatatéren.
Es majd, amely tanszék dicséit vívott bajt ott,
Az csinád' majd velem, amit akar legott.
A tanszék sarkába' lesz egy üveg búra,
Amelynek ür'gége leszek én bebú'va,
S akkor vala jön majd sok tanszék' mester
„Segítsünk hát rajta, okuljon ez ember.”
S elkezdik pumpálni a tudást burámba,
S e sorokat dallom ekkor hamarjába:
..... S ott essem e' én,
bura feneken.

Ott folyjon az ifjú vér ki szívemből,
S ha ajkam kérlelő végszava zendül
Számítatlan torkolás nyomja azt el:
„De jacskám értsd meg, segíteni kell.”
S ha jön a nagy államvizsga nap
Hol ünnepléses magasztos zenével
Lépnék az étebe dicső oklevéllel!
Nevem említve gyászos hangon mondják:
„Nem érte meg, mert agyon konzultálták”.

Post scriptum

Ezért azt javallom, hallgassátok szómat.
Módjává' segíjétek az jó hallgatókat.
A legjobb methód az egyéni módszer.
Es akkor nem kelő sok tanulmányi pótszer.

(Megjegyzés: A II. fé.-re az egyetemi szörvek igen komoly lépéseket tettek a hallgatók közt elfoglaltságának csökkentésére. Ennek ellenére közöljük a verset, hogy intő példaként szolgáljon, nehogy tanrendben kívül beiktatott konzultációk tömegével újra lekössék a hallgatók szabadidejét.)

Kérdess - felelünk

Lapunk új rovatot nyit, melynek keretén belül mindenféle kérdésre választ adunk. A kérdések lehetnek tudományosak, közérdeklűek, magánjellegűek, természeti vagy társadalmi jelenségekkel kapcsolatosak, tehát bármilyen magyarnak, vagy aprónak látszóak is. Kérdezz - felelünk.

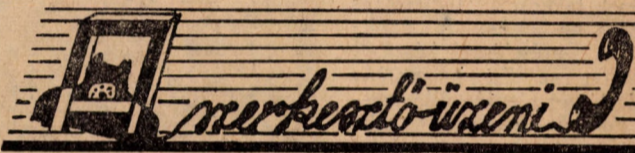
Egy DISZ-vezetőség munkája a vizsga időszakában

A vezetőség jó munkájának eredménye a vizsgaidőszakban mutatkozik meg. A III. alapszervezet átlaga 4,09. Ezzel az eredménnyel egyetemünkön az első lett. A vezetőség jó munkájával hozzájárult ehhez a jó eredményhez. Hogy a csoportokkal a kapcsolatot tartani tudják, inspekciót szerveztek: a vezetőség valamelyik tagja mindig bent volt az alapszerv helyiségében. Így minden vizsga és beszámoló eredményéről még aznap értesültek, a késő esti eredményekről másnap. Az eredményeket azonnal feldolgozták. Hiba volt azonban az, hogy ezeket nem hozták nyilvánosságra, a DISZ-szervezőknek úgy kellett sokszor felkutatni azokat. Az inspekciószolgálatba a DISZ-szervezőket is bevonták. Itt azonban már bajok voltak. Igen sok DISZ-szervező nem jött el. Nem értették meg az inspekció lényegét — és mint az eredmény mutatja — nem is vették komolyan. A vezetőség munkájának legkomolyabb hiányossága az volt, hogy a munkát nem osztották el egyenlően egymás között. A vezetőség tanulmányi átlaga 4,5. Ez azt mutatja, hogy valóban jó példát mutatnak tanulási terepben. De éppen azért, mert az alapszervezet a vezetőségre bevalasztotta őket: többet is kell dolgozniuk. Mégis, a vezetőség egy része igen keveset tartózkodott az egyetemen, a munkából nem vette úgy ki a részét, mint a többiek, mint például Závodny elvtárs.

nulságot levonják, hisz április végén kezdődik a IV. év utolsó vizsgaidőszaka és utána az államvizsgák. Ekkor még fokozottabb mértékben lehet számolni ezzel a „befeléfordulással”.

A hibák ellenére a vezetőség komoly eredményeket ért el a tanulmányi munka terepén. Ezt legjobban az elért eredmény bizonyítja. De nemcsak a tanulás terepén van eredmény. Eddig igen sok bírálat érte a vezetőséget — és joggal — hogy keveset beszélget a tagsággal, nem épült ki az a szoros kapcsolat, melynek meg kellene lennie. Ezen a terepén igen nagy javulás van. Nemcsak az inspekciós vezetőségi tagok jártak el a vizsgázó csoportokhoz és beszélgettek az elvtársakkal, hanem minden alkalmat felhasználtak arra, hogy érdeklődjenek az emberek iránt folyosón, menzán, tanulási szünetekben stb. Ez igen helyes! Ezt folytatni kell a félévben is. A tiszteletet ne üres szaladgálással töltsék el, hanem az emberekkel való beszélgetésre fordítsák. A hátralévő félévben igen komoly munka vár a DISZ-vezetőségre: az államvizsgára való tanulás megszervezésén kívül legkomolyabb feladat a félév kezdete: az immár szokássá váló első kétheti lazasság felszámolása.

Ha az alapszervezet vezetősége az eddigi eredményekre támaszkodik, a DISZ-munka hibáinak felszámolásába fokozottan bevonja a tagságot, akkor az igazi erőpróbat — a IV. év utolsó vizsgáin — az eredmény nem fog elmaradni.

Kedves Fincziczki elvtársnő!
Leveledet örömmel vettük. Közöltük. Szeretnénk, ha társaid is ugyancsak felkeresnék a „Közgazdász” problémáikkal. Szívesen olvassuk és válaszolunk.

tói; Szepesi Tibor iskolaigazgató, Keszthely.

Rejtvénymegfejtőinknek üzenjük, hogy a közeljövőben a sakk és keresztrejtvény megfejtéseket sorsolással jutalmazni fogjuk. Sok megfejtést várunk!

Uzenjük, hogy a lap elmaradásának okát az első számban közöltük előfizetőinkkel. Kérjük további bizalmukat, s igérjük, hogy a lapot kéthetenként pontosan küldeni fogjuk. A régi előfizetéseikért a lapot már elküldtük, s tovább is küldeni fogjuk.

Sándor Jenő, Bonyhád; Kocsis Mária, Győr; Kisfalvi Gitta, Komárom; Radics Terézia, Pápa; Varga Magdolna, Győr; Hódmezővásárhelyi Közgazdasági Technikum hallgatói.

Kovács László elvtársnak, keresztrejtvény készítőnek üzenjük, hogy a rejtvény megbeszélése végett a szerkesztőséget keresse fel.

A III/B szak levelében felvetett ügy intézés alatt áll. Kérjük a szeminárium felelőségét, hogy keressen fel minket.

A népi demokrácia segítése

A magyar népi demokratikus állam segítségével sok görög elvtárs és elvtársnő számára vált lehetővé az egyetem elvégzése. Ebben az évben 4 elvtárs és 3 elvtársnő tanul egyetemünkön első évfolyamán.

Frank Klára elvtársnő, a külföldi hallgatók felelőse segít megoldani problémáinkat. Például a matematikai tanulási nehézségeit Huszár elvtárs segítségével úgy oldották meg, hogy Szatmári elvtársat küldte hozzánk, aki nagy szeretettel foglalkozott velünk.

Ezúton köszönjük meg a jogi tanszéken Horváth elvtársnak, a földrajz tanszéken Antal elvtársnak és a mezőgazdasági tanszéken Pávovics elvtársnak odaadott segítségét.

Nem elég csak az anyagot megtanulni, hanem mindenképpen a magyar nyelvet kell elsajátítani. Ezt a nyelvet oktatja nekünk szeretettel Tibor elvtársnő.

Igérjük, hogy a II. félévben még keményebb munkával háláljuk meg a magyar állam gondoskodását és segítjük népünk küzdelmét, melyet az imperializmus ellen Görögországban vív a jobb jövőért és a görög nép boldogabb életéért.

E. BONATESZ, I/13

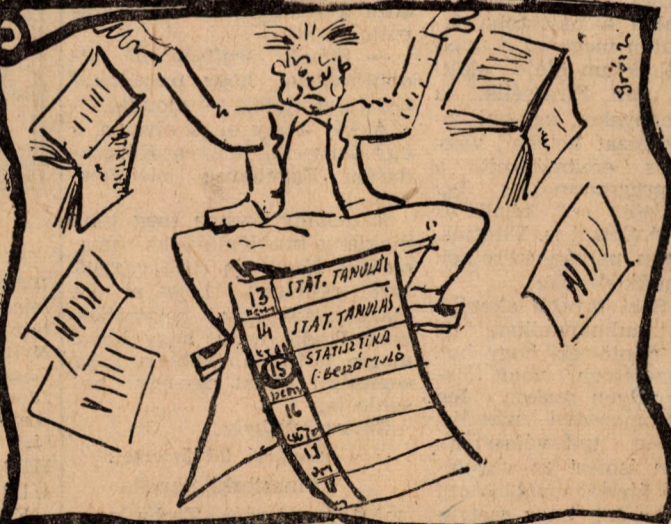
KRÓNIKÁK

„Aki ráfekszik az anyagra.”

Vizsga előtt:
„A modern zeneszerző, kottáskir”

„Aki kifutott az időből.”

TÜNDÉRKERT RIPORT EG Y KIÁLLÍTÁSRÓL

rőj is külön, o'dalaz riportot lehetett volna írni...

Szönyegek

A kétréteges, halványzöld „Micsurin” díszvázára vetjük búcsúpiantásunkat s máris továbbmenve a bútortextil és falkárpitozási anyagokat nézegetjük. Rőtörős, aranyárga, dohánybarna, halványkék, ezüstös alapú selymeken és brokátkom tölgybaber, len mintázatot láthatunk. Alighogy ezeket elhagyjuk, hosszú folyosón végig, a falakat mennyezetig beérő orosz, üzbég, tadzsik kézi-és gépi készítésű szönyegeket simogatja végig szemünk.

Különös figyelmet érdemelnek a mesékben vett és átalakított díszített gyermekszönyegek. Nehéz annak a dolga, aki a lyuberecki kombinát és az obuhovoi szönyegkombinát közül valamelyiknek az elsőbbségi pálmát akarná odaféltetni.

A folyosón asztalkákon éjjeli lámpák állnak, mindegyik leleborítva legkülönbözőbb színezetű és mintázatú selyem fejekdével. E világosbarna, zöldes, sárgás, virágos mintázatú anyagok búcsúzáskor az otthon melegét lehelik felénk.

— Csáti Ernő —

„A fafaragások terme...”

Közvetlenül oldalt: mozgatható gyerekjátékokat nézegetnek a kicsik. „A róka és a kacsa”, „a fakopácsoló harkály” vagy a „báránykák” mozdulatait nagy figyelemmel szemléli az apró nézősereg. A bogorodszi fafaragó szövetkezet munkája nemcsak a mozgatható játékok készítésében merül ki. A nyír- vagy hársfából készült szobrok élettel telítődnek meg s szinte érzé az ember a „gyorskocsolyázó” kanyarban lendülőt, lét vagy a „szív lány” friss üdőségét.

Fafaragások mellett, nagyméretű fagerakások észerdobozon Abramov, a sárkányölő „Iván cárevics” orosz népmeséből vett alakját elevenítik meg. A munka részletességére jellemző, hogy csupán magát a cárevics alakját 14 színű fából állították össze.

Egyet lépünk csak és máris a hohlomai fafaragás remekiben gyönyörködhetünk. Az esztétizáló és faragott horodcskák, dobozok, só- és cukortartók készítését a meszesi múltban gyökereznek. A készítményeket esztétizálás után vékony, különlegesen elkészített anyaggal vonják be, majd kétszer-háromszor olajjal átfestik és utána 60 fokon — szaknyelvén — edzik. Csodálatosan szép arany színű alapon vörös, fekete és zöld színezéssel készülnek a virágos, füves, bogys díszítésű bögrék, tányérok és (2. sz. képünkön a középen látható) hajóalakú tészes tartók.

A miniatűr festészet

termének lakkozott ládikóit és dobozait nézhetjük. A papírmassából préselésel készített dobozokon az ősi pravoszláv ikon festészet alapján álló mesterek hosszú hónapok kitartó, tehetséget és nagy figyelmet megkövetelő munkáit szemlélhetjük. Az ikon festészet régi formáit új tartalommal töltik meg. Erre példa a „Győzelem” illusztrációja. De a mesterek gyakran a régi mesék és mondák egyes jeleneteit is bemutatják. Paleh, Msztyora, Holuj mesterei képeket a fekete lakk alapra temperával, a fedeszkizniók olajjal festik. Közülük Szamszonov emelkedik ki a „Szovjet repülő” vagy „Ulanova” légsereg könnyű alakjának ábrázolásával, Boriszov „Megjötték a seregélyek” című havas tájképe pedig a szó legszorosabb értelmében vett miniatűrben dolgozó festészet legmagasabb fokáról tesz bizonyosságot.

A puderdobozok, ékszerpartók egymással versenyeznek. És a mesterek még egy fogással toldják meg művészetüket. A madarakat, gyümölcsöket, virágokat nemcsak olajból festik meg, hanem gyöngyházberakások kombinációval készítik el és ez-

zei elérik, hogy amikor ablakon beszőkik egy napugárnyaláb, a szivárványszínen ragyogó virágok megmozdulnak, s a pöttyömnyi madárcák szinte éni látszanak.

Hímzések...

Női szakasz következik. Legalább is az üvegszekerényeknél álló nők sokaságából ezt gondolhatjuk, pedig a férfiszemeket is meggyönyörködteti a különböző halványzöld, rózsaszínű, vagy halványkék ingek, hálógégek mesterei hímzéseit. A krepdesin, baliszt, selyem anyagokon a legkülönbözőbb díszítőelemeket láthatjuk.

A falakat szönyegek borítják, rajtuk rózsás, pipacsos, gyümölcsös, páfrányleveles díszítő elemek — de a figurális ábrázolás, például Szulejman Sztalszkij alakja — is látható. A terem közepén porfirmedence áll. A fémeér magas lilaszínű porfir oly súlyos, hogy öt ember is alig tudná felemelni s előfutárja a következő teremnek, ahol a

kőfaragómunkákban

gyönyörködhetünk. Ahogy ide belépünk, a Kremi tornyát ékesítő rubin csillag kicsinyített mása hinti meleg fényét a zölderezetű malahit vázára. A forradalom előtt csak a cár ado-

napkultusz maradványait sejtik. „Pulykakas” című fényképen is láthatunk ilyen kördiszítést.

Több ezer kilométer távol...

A még középiskolából ismert „Répácska” meséjét véste csontba egy északi művész. Lehelvékony, áttört, mamutcsontból készített „Sztálin hadvezére” serleg kiemelkedik a többi mamutcsontból és rozmar-

kesztül. Igen könnyen alkalom van „selejt” készítésére is. Szekercék mellett dobozok, tálcák fekszenek. Boronnyikov „Tavaszi”, „Nyári”, „Ural” tájai és Hakturin mester „Tó a hegyek közti” című tájképe olyan élethű, hogy fényképeken festménynek látszik, pedig mindegyik acébből készült. Nagynehezen szakadunk el ettől a teremről s még egy pillantást vetünk a dagesztáni filigrán ötvösmunkákra, serlegre, táloakra, karkötőkre.

esészek is. A „Tűzmadár” asztali készlet előtt megállnak a női látogatók — de a férfiak is megcsodálják, s megcsodálják az aranytűipánokkal díszített, kaméliás, almafavirágos mintás készleteket is.

Tündérkert

Mintha a „Kőhegy” asszonya varázsolta volna ide ezt a termet — oly csillogó fényben úszik, sziporkázik minden darab e tündérkertben, a kristályvázák és egyéb futtatott, maratott, színes és fehér üvegek termében.

A Gusz Hrusztalnij kristályárugyár napraforgós, ananászos, tündérrózsás virágvázái mellett a Leningrád hírnökei: „Kehely”, „Liliom”, „Aprilis” elnevezésű vázái állnak... Ugyancsak a gyár „Néva” vízeskészlete a gyárvárosi homályosmetszésű csiszolt kristály „Félgömb” boroskészletével versenyez. Egyre lehetne sorolni tovább a különböző virágvázákat, készleteket, cukortartókat, kancsókat... de sosem érnék ennek az alig 10 méter hosszú teremnek a végére. Bizony csak erről az egy terem-

2. Hohlomai edények.

agaryból faragott brass, gomb, ládikó, papírvágókés és szobor közül.

Északról

az urali tájakra visz bennünket vissza a következő terem, ahol kasszi szoboröntők munkáit láthatjuk a terem közepén lévő emelvényen. A fűrjavadászat közben ábrázolt „Kutyák”, a „Lovasmutatvány”, „Fiatal kerész” vagy „Don Quijote” komikus alakja elragadja, megmosolyogtatja a szemlélőket. De nemcsak a fekete, olajjal égetett szobrokat nézhetjük meg itt, hanem a terem oldalán elhelyezett szekrények tartalma is jó hosszú időre leköti a látogatót. A zlatouszki szövetkezet szekercéi, kései mellett egy kozák szablyát láthatunk, rajta a szövegvel: „Ok nélkül ne ránts ki, dicstelenül ne tégy vissza”. A kiállított tárgyak igen sok művelet — maratás, kékedzés, nikkelezés, aranyozás — mennek

A ezüsből készült, vésett, niellőzött, aranyozott tárgyak közül nehéz elsőbbséget szavazni valamelyiknek is. Mikor Mahomed Hadzi Bahmut „Lenin és Sztálin” című ezüst, arany és csontból vésésű, faragással s trébeéssel készült feldomborművét nézegettük... magunk előtt látjuk a mestert is. „Szinte láttam a művészt, aki ügyesen és türelmesen faragja a szebbnél szebb szobrokat” — írta egy egyszerű kéz gyermekek betűkkel a vendégkönyvből a teremről. Valóban a munkák meglevenittek a készítőket is.

Porcelánteremnek

lehet nevezni a következő szobát. A dulevói porcelángyár „Táartanc” című szobra vagy a közársaságokat megzemélyesítő szobrok a leningrádi Lomonoszov-gyár kiállított tárgyaival kelnek versenyre. De nemcsak szobrok láthatók itt, hanem kőbalkék, vörös, aranyápu teáskészletek, tányérok, vázák.

1. Dimkovoi pulykakakas.

mányozott ilyen vázákat, ma a kiváló sportolók, sztahanovistákat tüntetnek ki velük. A gyík fedélű lilás puderdoboz kvarcanyaga az Altáj hegység méhéből került ide a jaspis és rodonióból készült cigarettatárcák, dobozok közé. A rózsaszínű féláragyokból készült írókészlet mellett Tataurov egy darab rőtörős jaspisból készített „Rókáját” láthatjuk. A másik oldalon a dimkovoi, agyagból készített, temperával élénkszínezte festett gyermekjáték szobrocskák — lovak medvék, kakasok — alakja az évszázadokkal eze előtt készített szakasztott mása. Erre bizonyítják, hogy a Dimkovo területén végzett ásatások ezer évvel eze előtt készült hasonló formájú szobrocskákat hoztak felszínre. A készítményeken gyakran alkalmazott korongalakú díszítésben régészek az ősi

Ulanova.

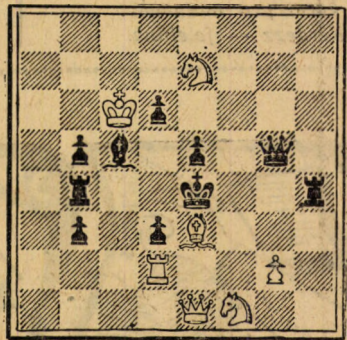
Sakkgyőzelem

Egyetemünk csapata első nagyarányú győzelmét aratta az elsőosztályban. A Vasas Alumínium fiatal, jóképességű csapata ellen csapatunk valamennyi tagja tudása legjavát nyújtotta és nagy küzdelemmel rölt tett tanuságot.

A csapat lelkes játéka főlényes győzelmet eredményezett. Részletes eredmények:

- Molnár—Kertész 1/2:1/2,
 - Forintos—Spitzer 1:0,
 - Balogh—Fiumei 1/2:1/2,
 - Haág—Eördögh 1:0,
 - Drechsler—Göttsche 1:0,
 - Forgács—Kiss 0:1,
 - Kemény—Biró 0:1,
 - Stuber—Milez 1:0,
 - Pataki—Hapka 1:0,
 - Prelovzski—Rottman 1:0,
 - Huszár—Elek 1:0,
 - Kerekes—Orosz 1:0.
- Haladás Közg. Egyetem—Vasas Alumínium 9:3.

4. sz. FELADVÁNY

Matt 2 lépésben.

A 2. számú feladvány helyes megfejtése: Vd7! Második feladványunkat helyesen fel-tették meg: Kirsch János és Nyitrai János 1/2; Terbócs László IV/2 pol. gazd. és a „Jogi tanszék sakkosztól”; Jobb Sándor II/2 stat.; Barta Alajos II/1 par.; Bernáth Kálmán III/2 külker.; Gacsályi István III/2 pol. gazd.

Következő számunkban kö-zöljük feladványfejtő pontver-senyünk állását.

TÖRD A FEJED!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
14						15			16	16		18		
19					19				20		21			
22					23				25		26			
27					28				29			30		
31					32				34		35		36	37
					38				40		41		42	43
44	45										47		48	
49								50		51		52		
55	56									55	56	57		
58										60		61		62
63										65		66		67
68	69									70		71		72

Idézet Tóth Árpád egyik ver-séből:
... Él elvtárs, csak él —

Vízszintes:

- 14. Híres francia író.
- 15. Z. Y. O.
- 16. Rögöszme össze-vissza.
- 18. A menetszlop
- 19. Vissza: vágd a búzát.
- 21. A legmagasabb férfi-hang.
- 22. Bécsi állatkertek.
- 23. Híres magyar festőmű-vész (hatodik kockában kettős betű).
- 26. Végtelen rádióleadó!
- 27. Vissza: uzsonna, de nincs vége!
- 28. Szovjet folyó.
- 29. Testrés.
- 30. Biológia eleje.
- 31. Állóvíz.
- 33. Gallium vegyjele.
- 35. Végtelen görög törzs volt!
- 37. Nagy Dénes.
- 38. Vissza: fohász.
- 40. Régi római öltözék (egy betű hiányzik).
- 42. Halfajta.
- 44. Vajjon sík?
- 46. Ragfajta.
- 47. Szállítóeszköz névelővel (főleg építkezésnél használják).

- 7. Vissza: szív költőiesen.
- 8. Testrés.
- 9. Vissza: álldogáló
- 10. Gyilkol.
- 11. Vissza: tudomány.
- 12. Hideg erdélyi szél. Se-eleje, se vége.
- 13. Zenében van ilyen kulcs.
- 17. Vissza: a szobában.
- 18. Vízszintes 1 folytatása
- 19. Halandzsá.
- 20. Nyír... (kisközség).
- 23. Földbe vetik.
- 24. Végtelen égitest!
- 25. Vissza: milyenségjelző.
- 32. A legenda „A” hiányá-val.
- 34. Vissza: függő.
- 36. Adria szél névelővel.
- 38. Szondinak is volt kettő.
- 39. Régi magyar szó.
- 40. Vissza: egyik vasútvona-lunk „I”-vel.
- 41. Vissza: a finnek hős-éposza.
- 42. EKT.
- 43. 48-as politikus (4. kocká-ba kettős betű).
- 45. Alá (egy betű hiányzik)!
- 48. DÓ.
- 50. Vissza: déli gyümölcs.
- 51. Elföldelők.
- 53/a. Vallási szertársaság-szokás (össze-vissza).
- 54. Lóbetegség.
- 56. Vissza: sivalkodik.
- 57/a. Bizet operája (egyik-betű hiányzik).
- 59. LAN.
- 61. Rag.
- 66. Rostnövény: vissza.
- 68/a. Rag.
- 69. Vissza: nemelők.
- 72. Félig homokbucka!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt-és DISZ. bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Illés János

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Dimi rov. tér 8. II. 224
Telefon: 186-850, 192 mellék

Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Felelős kiadó: Kürti Lászlóné
Szikra Lapnyomda
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 6
Felelős vezető: Kulcsár Mihály

Kedves Közgazdász!

Örömmel és érdeklődéssel vettem kezembe az osztályunkba jutott Közgazdász, melynek jelentőségét abban látom, hogy segít pályát választani a középiskolák padjai közül ki-röppennő, még az életet kevéssé ismerő fiataloknak.

Egyik alkalommal néhány negyedikes leány beszélgetését hallgattam végig. Este 9 óra. Megszólal a diákokthoz életé-nek egyik irányító eszköze, a csengő. Lefekvéshez készülőd-nek a lányok, akik már elké-szültek a másnapi leckével. Ica vezetésével a harmincnyelcs szoba három tagja gyors lép-tekkel halad a hálószoza fe-lé. Itt azután megder a nyel-vük a szilencium ideje alatti hallgatás után. Elmesélik, a napi eseményeket, egy-egy iz-galmas dolgozat helyes, vagy nem helyes eredményeit, a másnapi programot, s így többek között szó kerül az előttük álló életéről is. Vitatják, hogy milyen pályán szeretnék folytatni működésüket.

Ica és Saci tovább akarják folytatni tanulmányaikat, de még nem döntöttek, hogy hol, melyik egyetemen, vagy főis-kolán és milyen szakon. Ica kissé elszomorodva mondja, hogy ő nem tud választani, mivel nem ismeri az egyete-mek belső életét, továbbképző módszerét, s azt, hogy melyik egyetem milyen szakembereket képez a szocializmus épí-

téséhez, vagy egyszerűbben: milyen munkakörben dolgoz-hatnak az egyetem elvégzése után.

A beszélgetés alatt megállapították, hogy mindketten szeretik a matematikát, statisztikát, tervezést, számvitelt. Tehát valami olyan pályát sze-retnének választani, hogy a továbbképzés után ezekben a munkakörökben dolgozhassa-nak. Végül abban állapodtak meg, hogy megkérik osztály-főnököket, segítsen ebben a dologban. Adjon tanácsot, ho-gyan és mint látja jobbnak.

Az osztályfőnökük kezükbe adta a Közgazdász egyik szá-mát.

— Ennek segítségével el-dönthetitek, hogy pályátokat hol folytatjátok — mondta.

A két leány el is olvasta, s úgy tervezik, hogy a Közgaz-dásági Egyetemre jelentkez-nek.

E néhány sorban még több diáklány problémájának meg-oldását látom és meg vagyok arról győződve, hogy az or-zszágban többszáz negyedikes gondolkodik azon, hogy hová, merre induljon. Ebben nagy segítséget adhat egy-egy ha-sználó lap.

Sátorlajújhely.

Elvtársi üdvözléssel:

Fincziczki Sarolta

Közügazdasági Technikum, mezőgazdasági tagozat
IV/B osztály